

Inhoudsopgave

Deel A Introductie

Introductie Basisdeel maatschappelijke zorg	19
--	----

Kerntaak B1-K1 Bieden van ondersteunende, activerende begeleiding en zorg

Deel B B1-K1-W1: Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt	31
--	-----------

Hoofdstuk 1 Ontwikkelingspsychologie	33
--	-----------

1.1 Inleiding	33
1.2 Doelstellingen	33
1.3 Ontwikkeling	34
1.4 Cognitieve ontwikkeling	42
1.5 Sociaal-emotionele ontwikkeling	48
1.6 Sensomotorische ontwikkeling	55
1.7 Creatief-expressieve ontwikkeling	60
1.8 Taalontwikkeling	62
1.9 Seksuele ontwikkeling	64
1.10 Samenvatting	69
1.11 Begrippen	70
1.12 Eindopdrachten	72

Hoofdstuk 2 Doelgroepen maatschappelijke zorg	73
---	-----------

2.1 Inleiding	73
2.2 Doelstellingen	73
2.3 Cliënten met beperking	74
2.4 Geriatrische cliënten	78
2.5 Psychiatrische cliënten	79
2.6 Cliënten met een sociale hulpvraag	81
2.7 Jeugdige cliënten	84
2.8 Samenvatting	85
2.9 Begrippen	86
2.10 Eindopdrachten	88

Hoofdstuk 3 Socialisatie	89
------------------------------------	-----------

3.1 Inleiding	89
3.2 Doelstellingen	89
3.3 Vormen van socialisatie	90
3.4 Primaire socialisatie: de naasten	91
3.5 Secundaire socialisatie: de omgevingsfactoren	96
3.6 Samenvatting	100
3.7 Begrippen	101
3.8 Eindopdrachten	101

Hoofdstuk 4 Methodisch handelen en observeren	105
4.1 Inleiding	105
4.2 Doelstellingen	106
4.3 Waarnemen en observeren	106
4.4 Objectiviteit en subjectiviteit	110
4.5 Methodisch werken met een observatieplan	115
4.6 Manieren van observeren	118
4.7 Observeren in de praktijk	120
4.8 Registreren, interpreteren en rapporteren	123
4.9 Afronden eerste fase methodische cyclus	129
4.10 Uitvoeren en evalueren	134
4.11 Leefgebieden	135
4.12 Executieve functies	139
4.13 Samenvatting	139
4.14 Begrippen	141
4.15 Eindopdrachten	142
 Hoofdstuk 5 Basiscommunicatie	 147
5.1 Inleiding	147
5.2 Doelstellingen	148
5.3 Het communicatieproces	148
5.4 Communicatiedoelen	152
5.5 Soorten communicatie	152
5.6 Samenvatting	159
5.7 Begrippen	160
5.8 Eindopdracht	162
 Deel C B1-K1-W2: Ondersteunt de cliënt bij zelfzorg	
B1-K1-W3: Ondersteunt de client bij wonen en huishouden	163
 Hoofdstuk 6 Begeleiden bij een veilige en gezonde leefomgeving	 165
6.1 Inleiding	165
6.2 Doelstellingen	165
6.3 De leefomgeving	166
6.4 Hygiëne en veiligheid	166
6.5 Ergonomisch werken	172
6.6 Duurzaam werken	173
6.7 Het onderhouden van huishoudelijk werk	174
6.8 Samenvatting	176
6.9 Begrippen	177
6.10 Eindopdrachten	178
 Hoofdstuk 7 Begeleiden bij persoonlijke verzorging (ADL)	 179
7.1 Inleiding	179
7.2 Doelstellingen	179
7.3 Anatomie huid, gebit en slijmvliezen	180
7.4 Hygiënische verzorging	181
7.5 Mondzorg	184
7.6 Verzorging ogen, oren, neus, haren en nagels	186
7.7 Eigen regie en zelfredzaamheid	189
7.8 Samenvatting	190
7.9 Begrippen	191
7.10 Eindopdrachten	192

Hoofdstuk 8 Begeleiden bij eten en drinken	193
8.1 Inleiding	193
8.2 Doelstellingen	193
8.3 Anatomie van het spijsverteringskanaal	194
8.4 Goede voeding	196
8.5 Lichaamsgewicht, obesitas en ondervoeding	196
8.6 Diëten, allergie en intolerantie	199
8.7 Ondersteuning bieden bij eten en drinken	200
8.8 Ondersteuning bieden bij het maken van een maaltijd	201
8.9 Samenvatting	202
8.10 Begrippen	202
8.11 Eindopdrachten	203
 Hoofdstuk 9 Begeleiden bij uitscheiding	 205
9.1 Inleiding	205
9.2 Doelstellingen	205
9.3 Anatomie van het urinewegstelsel	206
9.4 Ondersteuning bieden bij urineren en defeceren	207
9.5 Incontinentie	208
9.6 Urineweginfectie	210
9.7 Diarree en obstipatie	212
9.8 Ondersteuning bieden bij transpireren, menstrueren, braken en het ophoesten van sputum	212
9.9 Samenvatting	214
9.10 Begrippen	215
9.11 Eindopdrachten	216
 Hoofdstuk 10 Begeleiden bij beweging	 217
10.1 Inleiding	217
10.2 Doelstellingen	217
10.3 Anatomie van het bewegingsstelsel	218
10.4 Cliënten in beweging houden	220
10.5 Hulpmiddelen bij bewegingsproblemen	221
10.6 Hulp bieden bij het verplaatsen van een cliënt	222
10.7 Aandoeningen aan het bewegingsstelsel	223
10.8 Samenvatting	226
10.9 Begrippen	227
10.10 Eindopdrachten	228
 Hoofdstuk 11 Ondersteunen bij geldzaken en administratie	 229
11.1 Inleiding	229
11.2 Doelstellingen	229
11.3 Omgaan met geld	230
11.4 Begeleiding bieden bij de financiële administratie	232
11.5 Het bijhouden van voorraden	233
11.6 Samenvatting	234
11.7 Begrippen	235
11.8 Eindopdrachten	236

Hoofdstuk 12 Communicatieve vaardigheden: spreken en luisteren	237
12.1 Inleiding	237
12.2 Doelstellingen	237
12.3 Spreken (spreekvaardigheden)	238
12.4 Informatie, voorlichting, advies en instructies geven	239
12.5 Luisteren (luistervaardigheden)	242
12.6 Vragen stellen	245
12.7 Luisteren, samenvatten, doorvragen (LSD-formule)	249
12.8 Doorvragen	250
12.9 Samenvatting	251
12.10 Begrippen	251
12.11 Eindopdracht	252

Deel D B1-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij participatie 253

Hoofdstuk 13 Activiteiten plannen, organiseren en uitvoeren	255
13.1 Inleiding	255
13.2 Doelstellingen	255
13.3 Functies en vormen van dagbesteding	256
13.4 Plannen en organiseren van activiteiten	257
13.5 Spelvormen en ontwikkelingsfuncties	259
13.6 Creatieve en expressieve activiteiten	262
13.7 Samenvatting	265
13.8 Begrippen	266
13.9 Eindopdrachten	267

Hoofdstuk 14 Interactievaardigheden	269
14.1 Inleiding	269
14.2 Doelstellingen	269
14.3 Relatie tussen interactie, ontwikkeling en welbevinden van een cliënt	270
14.4 De zes interactievaardigheden	271
14.5 Sensitieve responsiviteit	271
14.6 Respect voor autonomie	274
14.7 Structureren en leiding geven	276
14.8 Praten en uitleggen	279
14.9 Ontwikkelingsstimulering	280
14.10 Begeleiden van interacties tussen cliënten	281
14.11 Samenvatting	284
14.12 Begrippen	285
14.13 Eindopdrachten	286

Deel E	B1-K1-W5 Voert zorgtechnische handelingen uit	287
Hoofdstuk 15 Vitale functies meten		289
15.1	Inleiding	289
15.2	Doelstellingen	289
15.3	Taak, bevoegdheid en verantwoordelijkheid bij het meten van de vitale functies	290
15.4	Het meten van de vitale functies	290
15.5	De hartslag	292
15.6	De temperatuur	294
15.7	De bloeddruk	295
15.8	De ademhaling	295
15.9	Samenvatting	297
15.10	Begrippen	298
15.11	Eindopdrachten	299
Hoofdstuk 16 Medicatie verstrekken		301
16.1	Inleiding	301
16.2	Doelstellingen	301
16.3	Bekwaam en bevoegd in relatie tot het verstrekken van medicatie	302
16.4	Functie en werking van medicatie	303
16.5	Het medicatieproces	308
16.6	Procedure voor het controleren en verstrekken van medicijnen	310
16.7	Toedieningsvormen	311
16.8	Risico's bij het medicatieproces	313
16.9	Samenvatting	313
16.10	Begrippen	314
16.11	Eindopdrachten	315
Hoofdstuk 17 Eerste hulp verlenen		317
17.1	Inleiding	317
17.2	Doelstellingen	317
17.3	Algemene principes EHBO	318
17.4	Verwondingen	319
17.5	Vergiftiging	322
17.6	Letsel met gevolgen voor de ademhaling	323
17.7	Reanimatie en AED	325
17.8	Samenvatting	326
17.9	Begrippen	327
17.10	Eindopdracht	328

Deel F B1-K1-W6 Handelt in onvoorziene en/of crisissituaties **329**

Hoofdstuk 18 Gedragsproblemen en gedragsstoornissen **331**

18.1	Inleiding	331
18.2	Doelstellingen	331
18.3	Gedrag	332
18.4	Gedragsproblemen	335
18.5	Gedragsstoornissen	343
18.6	Samenvatting	353
18.7	Begrippen	354
18.8	Eindopdrachten	356

Hoofdstuk 19 Omgaan met crisissituaties **357**

19.1	Inleiding	357
19.2	Doelstellingen	357
19.3	Begripsomschrijvingen	358
19.4	Vormen van mishandeling, geweld en agressie	359
19.5	Risicofactoren voor mishandeling, geweld en agressie	361
19.6	Beschermende factoren tegen mishandeling	362
19.7	Wettelijk kader om elkaar te beschermen	364
19.8	Gevolgen van mishandeling, geweld en agressie	367
19.9	Stappenplan bij (het vermoeden van) mishandeling, geweld en agressie	368
19.10	Hulpverlenende instanties	370
19.11	Contact met betrokkenen bij het vermoeden van mishandeling, geweld of agressie	372
19.12	Preventie om mishandeling, geweld en agressie te voorkomen	380
19.13	Debriefing	381
19.14	Samenvatting	384
19.15	Begrippen	385
19.16	Eindopdrachten	386

Deel G B1-K1-W7 Werkt samen en stemt de werkzaamheden af **389**

Hoofdstuk 20 Ketenzorg **391**

20.1	Inleiding	391
20.2	Doelstellingen	391
20.3	Samenwerken in de ketenzorg	392
20.4	Coördinatie en continuïteit	392
20.5	Overlegvormen	394
20.6	Medewerkers in de ketenzorg	395
20.7	Samenwerken met externe instanties	396
20.8	Palliatieve en terminale zorg	396
20.9	Coping en coping strategieën	399
20.10	Samenvatting	403
20.11	Begrippen	404
20.12	Eindopdrachten	405

Hoofdstuk 21 Communicatieve vaardigheden: samenwerken	407
21.1 Inleiding	407
21.2 Doelstellingen	407
21.3 Samenwerken in een team	408
21.4 Samenstelling van een team	408
21.5 Inzicht in je eigen bijdrage aan een team	410
21.6 Omgaan met collega's	414
21.7 Interdisciplinaire samenwerking	419
21.8 Vergaderen en overleggen	420
21.9 Conflicten in een team	428
21.10 Samenvatting	435
21.11 Begrippen	437
21.12 Eindopdrachten	438

Deel H B1-K1-W8 Evalueert de geboden ondersteuning en zorg 439

Hoofdstuk 22 Reflecteren, evalueren en feedback	441
22.1 Inleiding	441
22.2 Doelstellingen	441
22.3 Reflecteren	442
22.4 Evalueren	443
22.5 Feedback	443
22.6 De STARR-methode	449
22.7 Samenvatting	450
22.8 Begrippen	451
22.9 Eindopdrachten	452

Kerntaak B1-K2 Werken aan kwaliteit en deskundigheid

Deel I B1-K2-W1 Werkt aan eigen professionele ontwikkeling 455

Hoofdstuk 23 Werken aan je eigen professionele ontwikkeling	457
23.1 Inleiding	457
23.2 Doelstellingen	457
23.3 Beroepshouding	458
23.4 Professionele werkhouding	461
23.5 Professionele eigenschappen	466
23.6 Sociale vaardigheden	466
23.7 Functionele vaardigheden	467
23.8 Assertief gedrag	467
23.9 Intervisie	472
23.10 Op de hoogte blijven van actuele ontwikkelingen in je vakgebied	476
23.11 Samenvatting	477
23.12 Begrippen	478
23.13 Eindopdrachten	479

Deel J	B1-K2-W2 Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	481
Hoofdstuk 24	Kwaliteitszorg en wettelijk kader	483
24.1	Inleiding	483
24.2	Doelstellingen	483
24.3	Kwaliteitszorg	484
24.4	Protocollen	486
24.5	Risico-inventarisatie en -evaluatie	487
24.6	Arbowetgeving	488
24.7	Wet- en regelgeving	489
24.8	Samenvatting	493
24.9	Begrippen	495
24.10	Eindopdracht	496